

Objektorienterad programmering

Föreläsning 14

© Copyright
Mahmud Al Hakim
mahmud@dynamicos.se
www.webacademy.se

Agenda

- Exceptionella händelser
  - Vanliga Programfel
  - Exception-klasser
  - Automatiskt genererade exceptionella händelser
  - Exception-klasser
  - Throw-satsen
  - Try-satsen

Vanliga Programfel

Programfel kan indelas i tre grupper:

1. Kompileringsfel

Fel som uppstår för att man inte har följt språkreglerna. Denna typ av fel upptäcks av kompilatorn (enklast att hitta).

2. Exekveringsfel

Fel som uppstår vid körningen! T.ex. vid försök att indexera utanför gränserna i ett fält eller försök att öppna en fil som inte finns.

3. Logiska fel

Man har tänkt fel när man har konstruerat programmet och har använt en felaktig algoritim (svårast att hitta).

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Exceptionella händelser

- Vid **exekvering** ett program uppstår ibland situationer som normalt inte skall eller brukar inträffa.
- Vi kallar en sådan situation för en **exceptionell händelse** (exception på engelska).
- I C# finns en mekanism med vars hjälp man kan hantera exceptionella händelser.
- En metod i vilken ett fel uppstår **genererar** en exceptionell händelse som sedan skickas vidare till andra metoder, där man kan **fånga** händelsen och vidta någon lämplig åtgärd.

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

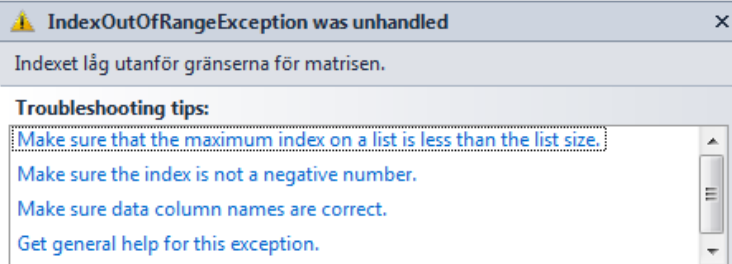
Automatiskt genererade exceptionella händelser

- Fel som uppstår av **normala satser och uttryck** kan generera exceptionella händelser automatiskt.
- Några exempel
  1. Man försöker indexera utanför ett fält.
  2. Man försöker följa upp en referens som har värdet **null**.

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Exekveringsfel – Exempel I

```
int[] a = new int[100];  
for (int i = 0; i <= 100 ; i++)  
{  
    a[i] = 0;  
}
```


Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Exekveringsfel Exempel 2

OBS!
Detta händer om
användaren avbryter
programmet med
kortkommandot
CTRL+Z

```
Console.WriteLine("Vill du fortsätta, svara med J(Ja) eller N(Nej)");  
string s = Console.ReadLine();  
if (s.ToUpper().StartsWith("J"))  
{  
    Console.WriteLine("Ja");  
}  
else  
    Environment.Exit(0);
```

NullReferenceException was unhandled
Objektreferensen har inte angetts till en instans av ett objekt.
Troubleshooting tips:
Use the "new" keyword to create an object instance.
Check to determine if the object is null before calling the method.

Tips!
Sådana fel kan man enkelt undvika genom att lägga till `s != null &&` alltså så här:
`if (s != null && s.ToUpper().StartsWith("J"))`

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Exception-klasser

- När en exceptionell händelse inträffar sparas informationen om händelsen i ett speciellt objekt.
- Ett sådant objekt tillhör en subklass till standardklassen **Exception**.
- Exempel på klasser som används när fel uppstår vid normala satser och uttryck
  - **IndexOutOfRangeException**
Vid indexering utanför ett fälts gränser
  - **NullReferenceException**
När man försöker följa en null-referens
  - **DivideByZeroException**
Vid försök att dividera ett heltal med noll

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Throw-satsen

- Exceptionella händelser kan genereras genom att en throw-sats exekveras.
- En sådan sats brukar ha någon av formerna
  - `throw new E();`
  - `throw new E(argument);`
- Där E är en klass som direkt eller indirekt är en subclass till standardklassen **Exception**.
- Man skapar ett nytt objekt av denna klass direkt i throw-satsen.

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Throw-satsen – Exempel

```
class Tidpunkt
{
    int t, m, s;
    public void SetTime(int t, int m, int s)
    {
        if (t < 0 || t > 23)
            throw new ArgumentOutOfRangeException("t");
        if (m < 0 || t > 60)
            throw new ArgumentOutOfRangeException("m");
        if (s < 0 || t > 60)
            throw new ArgumentOutOfRangeException("s");

        // Om alla argument är OK försätt
        // OBS! else-sats behövs inte

        this.t = t; this.m = m; this.s = s;
    }
}
```

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Throw-satsen – Exempel fort.

```
static void Main(string[] args)
{
    Tidpunkt tid = new Tidpunkt();
    tid.SetTime(24, 0, 0);
}
```

En exceptionell händelse visas vid körning, om man försöker skicka ett ogiltigt argument

```
if (t < 0 || t > 23)
```

```
throw new ArgumentOutOfRangeException("t");
```

```
if (
```

⚠ **ArgumentOutOfRangeException was unhandled**

```
if (
```

Det angivna argumentet hamnade utanför intervallet med giltiga värden.
Parameternamn: t

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Try-satsen

- När man anropar en metod som kan generera exceptionella händelser, så kan man speciellt ange att man är beredd att fånga dessa händelser.
- Detta gör man genom att använda sig a en try-sats.

```
try {
    satser
}
catch (E e) {
    satser
}
finally {
    satser
}
```

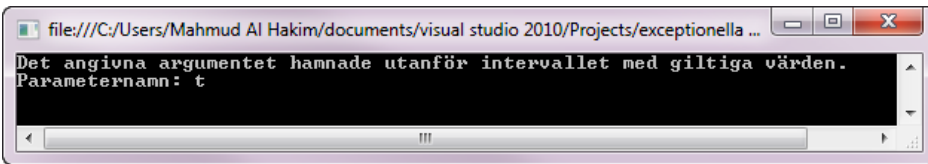
E betecknar namn på exceptionklass.
e är godtycklig parameternamn.
Man får ha hur många hanterare (catch-satser) som helst.
Satser som finns i finally exekveras alltid allra sist (finally kan utelämnas)

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Try-satsen – Exempel

```
static void Main(string[] args)
{
    Tidpunkt tid = new Tidpunkt();
    try
    {
        tid.SetTime(24, 0, 0);
    }
    catch (ArgumentException e)
    {
        Console.WriteLine(e.Message);
    }
}
```

Här kan vi fånga en `ArgumentException`
`e.Message` visar felmeddelandet!

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se

Try-satsen – Exempel 2

```
string indata;
int heltal;
try
{
    Console.Write("Ange ett heltal: ");
    indata = Console.ReadLine();
    heltal = int.Parse(indata);
}
catch (FormatException)
{
    Console.WriteLine("Felaktigt heltal! ");
}
catch (ArgumentNullException)
{
    Console.WriteLine("Värdet får inte vara null.");
}
```

`FormatException`
fångas om `Parse` misslyckas

`ArgumentNullException`
fångas om argumentet är null

Copyright 2015 - Mahmud Al Hakim www.webacademy.se